

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA IV

SARAJEVO, 27. 6. 2013.

BROJ 2

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (BDP) I STVARNA INDIVIDUALNA POTROŠNJA (SIP) U STANDARU KUPOVNE MOĆI (SKM) ZA 2012. – prve procjene

Statistički ured Evropske unije EUROSTAT objavio je podatke o Bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (SKM), a odnosi se na 27 zemalja članica EU, tri članice EFTA, jednu zemlju pristupnicu (Hrvatska), četiri zemlje kandidata za članstvo (Turska, Makedonija, Crna Gora i Srbija) i dvije zemlje potencijalni kandidati za članstvo (Bosna i Hercegovina, Albanija).

Prema prvim preliminarnim procjenama EUROSTAT-a za 2012¹. godinu vrijednost BDP-a po stanovniku izraženog u standardu kupovne moći² (SKM) kretao se od 47% do 271% prosjeka EU27 u zemljama članicama Evropske unije.

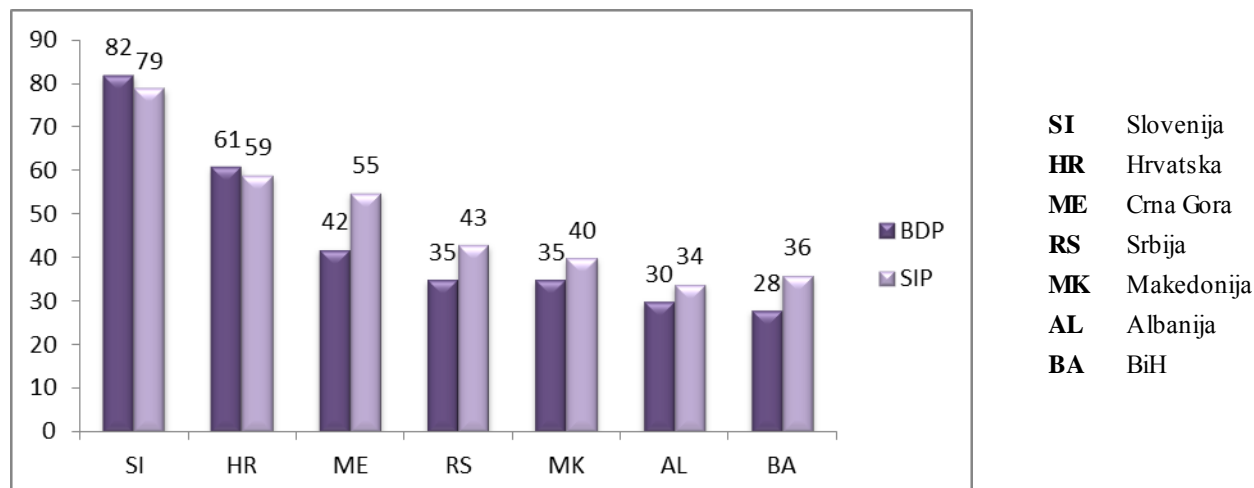
Najviša vrijednost BDP po stanovniku zabilježena je u Luksemburgu³ dva i po puta iznad prosjeka EU27, a slijede je Austrija, Irska, Holandija i Švedska sa 30% više od prosjeka EU27. Danska, Njemačka, Belgija i Finska nalaze se u okviru raspona od 15% do 25% iznad navedenog prosjeka, dok je u Ujedinjenom Kraljevstvu i Francuskoj utvrđena vrijednost BDP po stanovniku 10% iznad prosjeka EU27.

U Italiji i Španiji ostvaren je BDP po stanovniku odmah ispod prosjeka EU27. Na Kipru je zabilježeno oko 10% ispod prosjeka, a Malta, Slovenija, Češka Republika, Slovačka, Grčka i Portugal našle su se u okviru raspona od 15% do 25% ispod prosjeka. Litvanija, Estonija, Poljska, Mađarska i Latvija bile su između 30% i 40% ispod prosjeka EU27, dok su Rumunija i Bugarska ostvarile više od 50% ispod prosjeka.

Zemlje kandidati (Turska, Makedonija, Crna Gora i Srbija) su znatno ispod prosjeka sadašnjih zemalja članica (45% do 65%), a BDP po stanovniku Hrvatske iznosi oko 39% ispod prosjeka EU27.

Bosna i Hercegovina se nalazi na posljednjem mjestu sa BDP-om po stanovniku u SKM koji iznosi samo 28% prosjeka EU27.

Grafikon 1. Bruto domaći proizvod (BDP) i Stvarna individualna potrošnja (SIP) po stanovniku (u SKM), 2012.,
indeksi obima EU27 = 100)

Stvarna individualna potrošnja po stanovniku u zemljama članicama EU kretala se u rasponu od 48% do 141% prosjeka EU27

Iako se BDP po stanovniku često koristi kao pokazatelj nivoa blagostanja u zemljama, on nije jedini takav pokazatelj. Alternativni pokazatelj blagostanja, koji bolje odražava stanje u domaćinstvima, je Stvarna individualna potrošnja (SIP) po stanovniku⁴. Općenito, nivo SIP-a po stanovniku je homogen nego nivo BDP-a, ali još uvijek postoje značajne razlike po zemljama članicama. U 2012. godini SIP po stanovniku izražen u SKM kretao se između 48% prosjeka EU u Rumuniji i 141% prosjeka EU u Luksemburgu.

Napomena korisnicima:

1. Vrijednosti su bazirane na podacima o BDP-u i stanovništvu za 2012. godinu zaključno sa 1. juna 2013. godine i prema posljednjim raspoloživim podacima o paritetu kupovne moći. Revidirane procjene bit će publikovane u decembru 2013. godine.
2. Standard kupovne moći (SKM) je jedinica vještačke valute koja eliminira razlike u nivou cijena između zemalja. Tako jedan SKM kupuje isti volumen robe i usluga u svim zemljama. Ova jedinica omogućava smisleno poređenje volumena ekonomskih indikatora u svim zemljama. Agregati izraženi u SKM se dobivaju dijeljenjem agregata u tekućim cijenama i nacionalnoj valuti sa odgovarajućim paritetom kupovne moći (PKM). Koncept bazne cijene koji se koristi u podacima nacionalnih računa i metod koji se koristi za kompilaciju SKM impliciraju da razlikama između zemalja čiji indeksi se nalaze unutar istog ranga ne treba dati prevelik značaj.

Za detaljnije informacije pročitajte članak na web stranici EUROSTAT-a:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/GDP_per_capita_consumption_per_capita_and_price_level_indices

3. Visok BDP po stanovniku u Luksemburgu djelomično je rezultat velikog udjela prekograničnih radnika u ukupnoj uposlenosti zemlje. Iako doprinose vrijednosti BDP-a, ovi radnici nisu rezidenti koji se uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja BDP-a po stanovniku.
4. Kao mjera blagostanja jedne zemlje češće se koriste indikatori direktno vezani za domaćinstva nego BDP. Nivo potrošnje po stanovniku je jedna od njih. Stvarna individualna potrošnja (SIP) odnosi se na robu i usluge koji su stvarno konzumirani od strane pojedinaca, nezavisno o tome da li je tu robu i usluge kupilo i platilo domaćinstvo, vlada ili neka neprofitna organizacija. U poređenju potrošnje na međunarodnom nivou, SIP se često smatra kao preporučenom mjerom, budući da nije pod uticajem načina organizovanja potrošnje pojedinih važnih usluga od strane domaćinstva, poput zdravstvenih i obrazovnih usluga. SIP je uvršten među preporuke Stiglitz-Sen-Fitoussi izvještaja.
5. Eurozona (EA17) se sastoji od Belgije, Njemačke, Estonije, Irske, Grčke, Španije, Francuske, Italije, Kipra, Luksemburga, Malte, Holandije, Austrije, Portugala, Slovenije, Slovačke i Finske.

Bruto domaći proizvod (BDP) i Stvarna individualna potrošnja (SIP) po stanovniku u SKM u 2012., EU27 =100

	BDP po stanovniku	SIP po stanovniku
EU27	100	100
Euro područje (EA17)⁵	108	106
Luksemburg	271	141
Austrija	131	119
Irska	129	98
Holandija	128	112
Švedska	128	118
Danska	125	115
Njemačka	121	121
Belgija	119	112
Finska	115	114
Ujedinjeno Kraljevstvo	110	120
Francuska	108	113
Italija	98	97
Španija	97	93
Kipar	91	94
Malta	86	85
Slovenija	82	79
Češka Republika	79	69
Slovačka	75	72
Grčka	75	84
Portugal	75	77
Litvanija	70	74
Estonija	68	59
Poljska	66	71
Mađarska	66	61
Latvija	62	61
Rumunija	49	48
Bugarska	47	49
Norveška	195	138
Švicarska	160	133
Island	112	110
Hrvatska	61	59
Turska	56	60
Crna Gora	42	55
Makedonija	35	40
Srbija	35	43
Albanija	30	34
Bosna i Hercegovina	28	36

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 · Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.ba · Internetska stranica: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor: Zdenko Milinović

Saopštenje priredili: Lana Šimić, Ivana Haračić

Lektor: Amra Kapetanović

Štampa: 150 primjeraka

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internet.
